

Van dump tot diagnose

Geïntegreerde aanpak van drugsgelateerde bodemverontreiniging

Annelies De Keyser, Hanne Beyens, Laetitia Six, Marie Sioen

Dag van de bodemdeskundige 7 mei 2026

SAMEN MAKEN WE
MORGEN MOOIER
OVAM

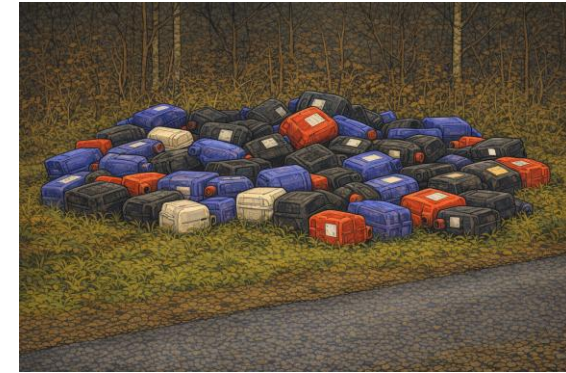

- Inleidende presentatie door OVAM
- Korte voorstellingsronde
- Stellingen met mogelijkheid tot discussie

Dag van de bodemdeskundige 7 mei 2026

- Voorbije jaren stijgend aantal drugsincidenten
- OVAM is niet op de hoogte van alle drugsincidenten
 - In 2024 en in 2025:
 - 1 dumping van drugsafval
 - 6 meldingen van drugslabo's
- Sensibilisatie vanuit provincie Limburg (Parket en ARIEC)
 - Overleg met OVAM, lokale besturen, NICC, CRU, politie,...
 - Studiedag voor lokale besturen op 10 maart 2026
 - Bestuurlijk draaiboek Limburg voor drugslabo's en -dumpingen
- Nationaal drugscommissariaat: aanpak federaal in opmaak?

Dag van de bodemdeskundige 7 mei 2026

- Mogelijk zware gevolgen voor milieu en volksgezondheid
- Betreed nooit ondoordacht een dumpingplaats of labo
 - Risico op brandwonden, ademhalingsproblemen, booby traps,...
- **Eerste fase = gerechtelijke fase**
 - Acute fase: site veilig stellen
 - Schakel in eerste plaats de lokale politie in
 - FGP, brandweer, CRU, NICC en civiele bescherming ter plaatse
 - Terrein gerechtelijk verzegeld
 - Sporenonderzoek

Dag van de bodemdeskundige 7 mei 2026

SAMEN MAKEN WE
MORGEN MOOIER
OVAM

- **Tweede fase = bestuurlijke fase**
 - Site gerechtelijk vrijgegeven
 - Gemeentelijke toezichthouder volgt op
 - Melding aan OVAM (bodem) of aan VMM (oppervlaktewater)
- Limburg: opmaak Informatiefiche met info uit gerechtelijke fase
 - Wordt overgemaakt aan lokaal bestuur
 - Zal gedeeld worden met OVAM en met eBSD's
 - Nuttige info voor opmaak bodemonderzoek
 - Beschrijving van de locatie
 - Info over productieproces en verdachte parameters (NICC)

Dag van de bodemdeskundige 7 mei 2026

Aanpak drugsincidenten met bodemverontreiniging⁶

- Zie OVAM website: [Melding bodemverontreiniging](#)
Recent geactualiseerd: [Aanpak bodemverontreiniging drugsgelateerde producten'](#)
 - Zie Richtlijnen bodemsaneringsdeskundigen van april 2026
- Bij mogelijke bodemverontreiniging
 - Gemeente kan dit melden aan OVAM
 - Via digitaal meldingsformulier schade en meldingen
- Belang van analyse van juiste parameters voor een specifieke locatie, met hulp van het NICC
- Achterlaten van drugsafval op terrein van derden
 - Schadegeval
- Vaststellen van illegaal drugslabo
 - Geen schadegeval, maar illegale risico-inrichting

Dag van de bodemdeskundige 7 mei 2026

Achterlaten van drugsafval op terrein van derden 7

Schadegeval

- Onvoorziene gebeurtenis die bodemverontreiniging veroorzaakt
- Schadegevallenprocedure kan opgestart worden
- Wie is bevoegde overheid?
 - OVAM bevoegd
 - terrein in eigendom of beheer van gemeente
 - klasse 1-bedrijven
 - terrein waarop een beschrijvend bodemonderzoek of bodemsanering lopende is
 - Gemeente bevoegd
 - voor alle andere terreinen

Dag van de bodemdeskundige 7 mei 2026

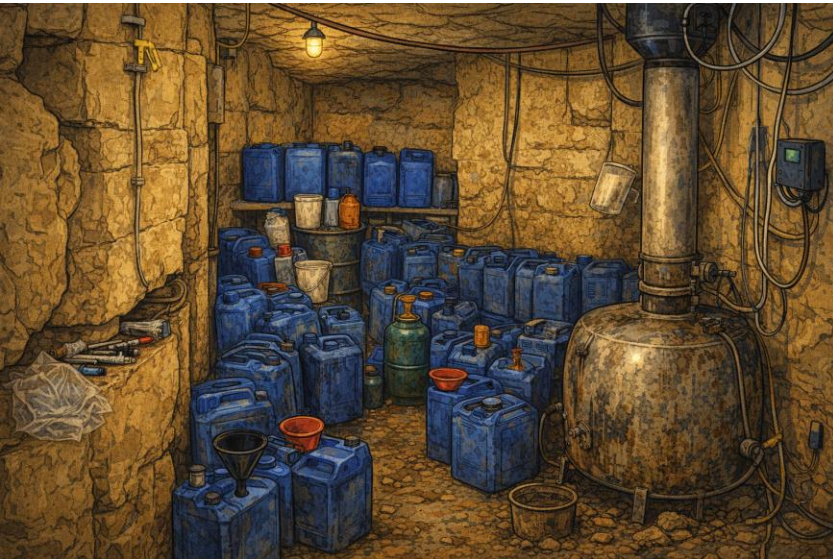
SAMEN MAKEN WE
MORGEN MOOIER
OVAM

Vereeniging Erkend
Bodemkundigen
Vereniging Onafhankelijke
Bodemkundige
Afdeling - 6 Studeerendaal

Vaststellen van illegaal drugslabo

- Geen schadegeval
 - Want geen onvoorziene gebeurtenis
- Illegale risico-inrichting
 - Gemeente: locatie opnemen in de Gemeentelijke Inventaris van risicogronden (Vlarebo-rubriek 7.1)
 - Risicogrond: Verplichting tot uitvoeren Oriënterend bodemonderzoek (OBO)

Dag van de bodemdeskundige 7 mei 2026

- Aanmaning voor uitvoeren van Oriënterend bodemonderzoek
- OVAM stuurt aanmaning
 - Na melding door gemeente of politie
 - Nodige administratieve info
 - Kadastrale percelen
 - Gegevens exploitant, gebruiker, eigenaar
 - Saneringsplichtige: exploitant > gebruiker > eigenaar
 - Eigenaar aanmanen
 - Bij gebrek aan gegevens van exploitant/gebruiker door lopend gerechtelijk onderzoek
- OVAM volgt op
 - Herinneringsbrieven
 - Handhaving

Dag van de bodemdeskundige 7 mei 2026

SAMEN MAKEN WE
MORGEN MOOIER
OVAM

Juni 2023

- Saneringsplichtige aangeschreven o.b.v. artikel 35 van Bodemdecreet

April 2025

- Herinneringsbrief verstuurd
- Antwoord bodemsaneringsdeskundige: geen inzage mogelijk wegens lopend gerechtsdossier

Nov 2025

- Melding dat dossier opengesteld is

Jan 2026

- Nu:
 - OVAM vraagt stand van zaken aan deskundige
 - Melding deskundige dat aard van de drugs en risicolocaties niet gekend zijn en vraagt hierover informatie bij OVAM
 - OVAM vraagt informatie op bij NICC
 - Verslag van NICC aan deskundige doorgegeven
 - Deskundige kan voorstel en offerte opmaken voor de klant waarbij de juiste parameters onderzocht zullen worden

Dag van de bodemdeskundige 7 mei 2026

Eind April: 28 drugsgelateerde dossiers in opvolging binnen OVAM

- 4 bodemonderzoeken recent ontvangen
- 6 bodemonderzoeken die lopende zijn bij bodemsaneringsdeskundigen
- 13 dossiers in handhaving
- 5 dossiers in herinneringsfase

Dag van de bodemdeskundige 7 mei 2026

- Informatiedoorstroming naar OVAM
 - OVAM kan enkel optreden bij voldoende aangeleverde info door gemeente of politie
- Bepalen van saneringsplichtige
 - Exploitant van drugslabo vaak niet gekend
- Handhaving
 - Saneringsplichtige niet steeds bereid/capabel tot uitvoeren van bodemonderzoek
- Financiering
 - Momenteel geen fonds aanwezig

Dag van de bodemdeskundige 7 mei 2026

- Te onderzoeken parameters in drugsdossier
 - moeilijk voorspelbare samenstelling van chemische stoffen: (pre)precursoren, typische bijproducten, zuren, basen, solventen,...
 - Specifiek per locatie
 - Geen standaard analysepakket
Analyses op maat nodig
 - Niet-genormeerde parameters
 - Toetsingswaardes opstellen
 - Uitvoeren DAEB
 - NICC adviseert over vastgestelde stoffen
Vermeld in de mail aan nicc-dru@just.fgov.be
 - het adres van de betrokken locatie
 - de datum van de lozing en/of ontdekking van het drugslabo
 - (eventueel) de contactpersoon bij de politie

Dag van de bodemdeskundige 7 mei 2026

SAMEN MAKEN WE
MORGEN MOOIER
OVAM

- Stel jezelf kort voor
 - Mijn naam is...
 - Ik werk voor ...
Dat is een bodemsaneringsdeskundige,
bodemsaneerder, labo, onderzoeksinstelling, ...
 - Mijn functie is ...
 - En ik heb al veel/weinig/geen ervaring met
drugsgelateerde bodemdossiers

Dag van de bodemdeskundige 7 mei 2026

Het bepalen en effectief activeren van de saneringsplichtige is in drugscontext bijna altijd het knelpunt

Dag van de bodemdeskundige 7 mei 2026

Saneringsplichtigen zijn niet altijd bereid/capabel om bodemonderzoek uit te voeren; daarom moet sneller worden opgeschaald naar handhaving/ambtshalve uitvoering

Dag van de bodemdeskundige 7 mei 2026

Zonder betrouwbare informatie van NICC is een gedegen stofselectie principieel onmogelijk

Dag van de bodemdeskundige 7 mei 2026

Er wordt in de praktijk te vaak te breed geanalyseerd ('blind screenen'), wat leidt tot hoge kosten zonder proportionele winst in risicokennis

Dag van de bodemdeskundige 7 mei 2026

Het gebrek aan een standaardanalysepakket voor drugsgelateerde stoffen is hét technische knelpunt

Dag van de bodemdeskundige 7 mei 2026

De regels voor niet-genormeerde parameters zijn te complex/te weinig eenduidig voor dit soort dossiers

Dag van de bodemdeskundige 7 mei 2026

Het ontbreken van bodemsaneringsnormen is niet het grootste probleem;
het ontbreken van robuuste toxicologische informatie wel

Dag van de bodemdeskundige 7 mei 2026

Deskundigen worden geacht risico's te beoordelen zonder voldoende handvatten, wat leidt tot onvergelijkbare beoordelingen

Dag van de bodemdeskundige 7 mei 2026

Bij niet-genormeerde parameters wordt te weinig expliciet nagedacht over proportionaliteit van maatregelen

Dag van de bodemdeskundige 7 mei 2026

Voor drugsgerelateerde verontreinigingen is een expliciet beleidskader nodig voor de omgang met niet-genormeerde stoffen

Dag van de bodemdeskundige 7 mei 2026

Dank voor jullie aandacht en medewerking!

Heb je nog vragen of bemerkingen?
Stel ze gerust via schade@ovam.be

Dag van de bodemdeskundige 7 mei 2026

